

АҚ Астана медицина университеті

Аускультацияның даму тарихы

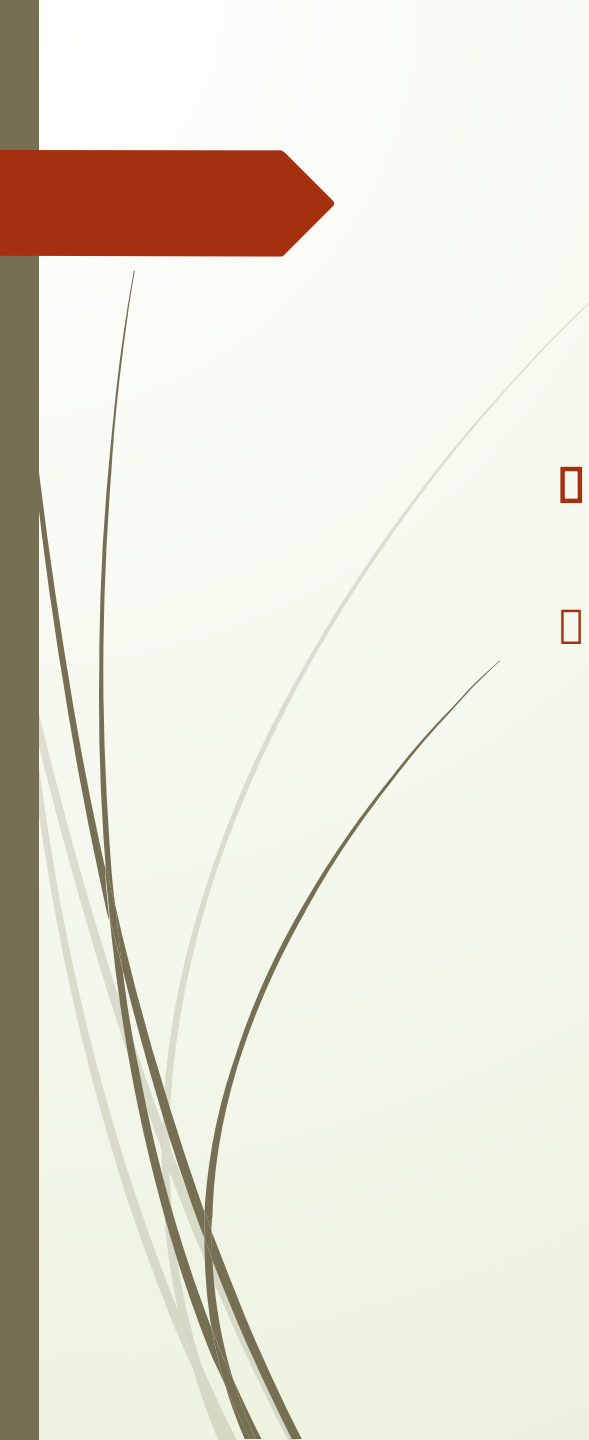
Кафедра- Ішкі аурулар пропедевтикасы

Факультет -Жалпы медицина

Группа- 311 ОМ

Дайындаған- Лескенова Алтынай

Қабылдаған- Хусаинова Гульбану Сағатовна

-
- **Аускультация** (лат. *auscultatio* - "тыңдаймын") - адамның ішкі мүшелдерін тыңдау арқылы ауруды тексеру әдісі.
 - Бұл әдісті медицинаға бірінші рет француз дәрігері Рене Лаэннек ХХ ғасырдың бас кезінде енгізген. Өкпені тыңдағанда оның ауруына сәйкес өзгерген дыбысты, шуды естіп, дертін анықтауға болады. Жүрек соғуын тыңдап, оның өзгеруіне қарай жүрек қақпақшаларының ақауын табуға болады. Барлық ішкі мүшелерді Аускультация әдісі арқылы тыңдап, аурудың түрін анықтауға мүмкіндік туған. Әрбір мүшені арнаулы аспаптар - стетоскоп, фонендоскоп арқылы тыңдауға болады.†

Алғашқы аускультация

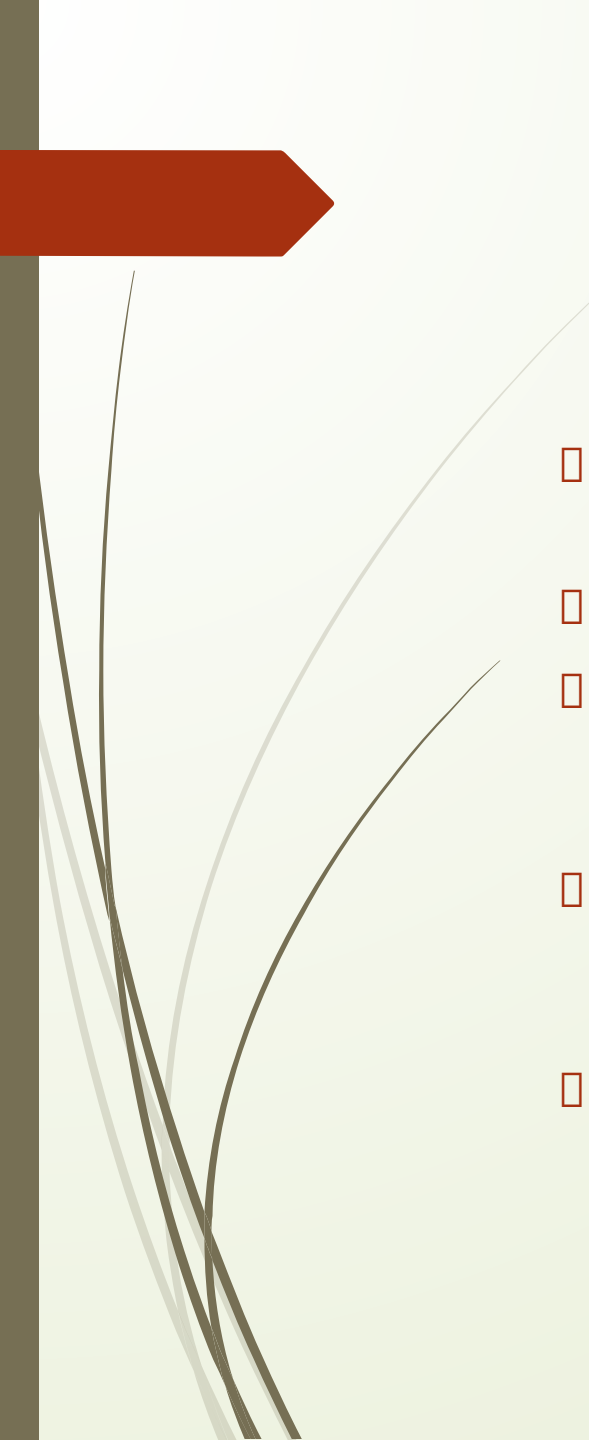

Даму тарихы

- Медицинадағы физикалық диагностика тәсілдерінің бірі. Оның негізінде ағзадағы мүшелердің жұмыс істеуі барысында пайда болатын дыбыстарды тыңдау жатыр.
- Аускультация жайындағы алғашқы мәліметтер Гиппократтың еңбектерінде кездеседі, оның ішінде — плевра үйкелісінің шуы, өкпедегі ылғалды сырылдау, шалпылдың шуы.
- Жүрек тыңдауды ең алғаш рет б.з.б. 2 д-де грек дәрігері Аретей енгізді.
- XVIII ғасырдың басында дәрігерлер науқастарға тікелей құлақпен аускультация жасаған

Рене Лаэннек-аускультациянын нег

-
- Диагностикалық тәсіл ретінде аускультацияның қазіргі заманғы тарихы француз дәрігері Рене Лаэннек атымен байланысты.
 - Оның ең басты еңбегі – стетоскопты ойлап табу (1819).
 - Стетоскопты қолдана отырып, Лаэннек аускультация тәсілін жетілдіріп, тәжірибеге енгізді. Соның көмегімен ол аурулардың көптеген маңызды белгілерін дәл суреттеді.
 - Зерттеу қорытындылары 1819 жылы «Тікелей емес аускультация туралы немесе осы жаңа зерттеу тәсіліне негізделіп өкпе мен жүрек ауруларын танып білу» атты еңбегінде жарық көрді.
 - Бұл еңбекте ...

-
-
- «1816 жылы мен бір жас әйелге шақырылған болатынмын. Ол әйелде жүрек ауруларының жалпы белгілері болды, бірақ толықтық кесірінен перкуссия аз мәлімет берді. Науқасымның жасы мен жынысы тікелей тыңдауды қолдануға мүмкіндік бермегендіктен, менің есіме бәріне белгілі келесі акустикалық феномен түсті : Егер құлаққа таяқтың бір шетін қойсақ, екінше шетіне жасалған түйреуішпен шаншу дыбысы анық естіледі. Маған денелердің бұл қасиетін осы жағдайда қолдану мүмкін деген ой келді. Мен жанымда жатқан дәптерді алып, оны қатты орап, түтік жасап алдым. Түтіктің бір шетін науқастың жүрек аймағына, ал екінші шетіне өз құлағымды қойдым. Естігеніме бір жақтан таң қалдым, бір жақтан қанағаттандым – жүрек соғысы алдында тікелей құлағымды қойып тыңдағаннан әлде қайда анық және өте ашық естілді.
 - Бірден келесі пікір туды: бұл тәсіл тек жүрек соғысын ғана емес, кеуде қуысында шу тудыратын барлық әрекеттерді зерттеуге мүмкіндік береді».

Стетоскоп
Лазннека

□ Лаэннек алғаш болып:

- везикулярлы
 - бронхиальді
 - пуэрильді
 - саккадирленген
 - Амфоралық
 - тыныс алуларға анатомиялық түсініктеме берді;
-
- Ішкі мүшелер аурулары семиотикасына
 - «металдық күңгір (звон)»
 - «кеуде сарайының тарылуы»
 - «каверна» терминдерін енгізді
 - Сонымен қатар,
-
- Эмфиземаның
 - Пневмоторакстың
 - гангренаның
 - инфарктың
 - Бронхоэктаздың
 - Өкпе ісінуінің аускультативті и перкуторлы белгілерін тауып суреттеді.

▣ Теобальд Чартран картинасы

- ▣ Ғасырдың келесі жылдары мен қазіргі уақытқа дейін Рене Лаэннек зерттен аускультативті көріністерге тек плевра үйкелісінің шуы және ылғалды сырылдардың қатаң мен ұяң болып бөлінуі ғана қосылды.
- ▣ Ал аускультативті феномендердің клинико-анатомиялық түсіндірілуі қазіргі кезге дейін өз маңыздылығын жоғалтпады.
- ▣ Стетоскоптар
- ▣ Ең бірінші стетоскоптарды Лаэннек тығыз қағаздан жасады.
- ▣ Кейн оптималды акустикалық әсерлерді іздеп, ағаштың әр түрінен жасай бастады.
- ▣ Лаэннек ұсынған алғашқы қондырғының сыртқы түрі де өзгеше болды. Тыңдау құралы – қуысы бар цилиндр тәрізді түтік кейін жетілдіріліп, қазіргі стетоскоптардың пішініне келді.
- ▣ Элисонның дифференциалды стетоскопы – қолайсыз құрал
- ▣ Алғашқы фонендоскоп (1894)
- ▣ Стетоскоптан айырмашылығы – мембранасы бар. Мембрана жұмыс бетін жауып дыбыс берілуін жақсартады.

Алғашқы стетоскоптар

У.Гарднер енбегі

- 1861 жылы Глазго дәрігері профессор У.Гарднер ең алғаш рет атриальды-систолалық шумды сипаттап жазды. Осы кезден бастап физикалық диагностиканың жаңа дәуірі басталды.
- Оның жұмысы жарыққы шыққаннан кейін шумның диагностикалық мәннің маңызы арта түсті.
- Дәрігер әрбір науқасты тексеру барысында жүрек шуылын тыңдамау өрескел қателік болып есептелді
- У.Гарден 2 жүрек тонын ашты

Өкпе аускультациясы

Рис. 1. Локализация везикулярного (нормального) дыхания и физиологического бронхиального дыхания на передней части грудной клетки здорового пациента (J. Gleadle) [6]

Пайдаланылған әдебиеттер

- Адамов С. А., Ковалевский А. А. Перкуссия и аускультация. Краткий курс для студентов и врачей; стр. 162 (Томск, 1938 год).
- Михайлин А. О. БИНАУРАЛЬНАЯ СИНХРОННАЯ АУСКУЛЬТАЦИЯ © 2005 г.
- Михайлов, Ф. А. Рене Теофиь Гиацинт Лазннек / Ф. А. Михайлов // Клиническая медицина. 1981.
- Манджони, С. Секреты клинической диагностики / С. Манджони. : Пер. с англ. – М.: Издательство Бином, 2004. – 608 с.
- Тетенев Ф. Ф. Физические методы исследования в клинике внутренних болезней / Ф. Ф. Тетенев. – 2-ое изд., перераб. и доп. Томск, 2001. – 392 с.
- "История медицины" в двух томах. Учебник Т.С. Сорокиной
- Епифанов В.Е. "История медицины!"